

bpost

PB-PP

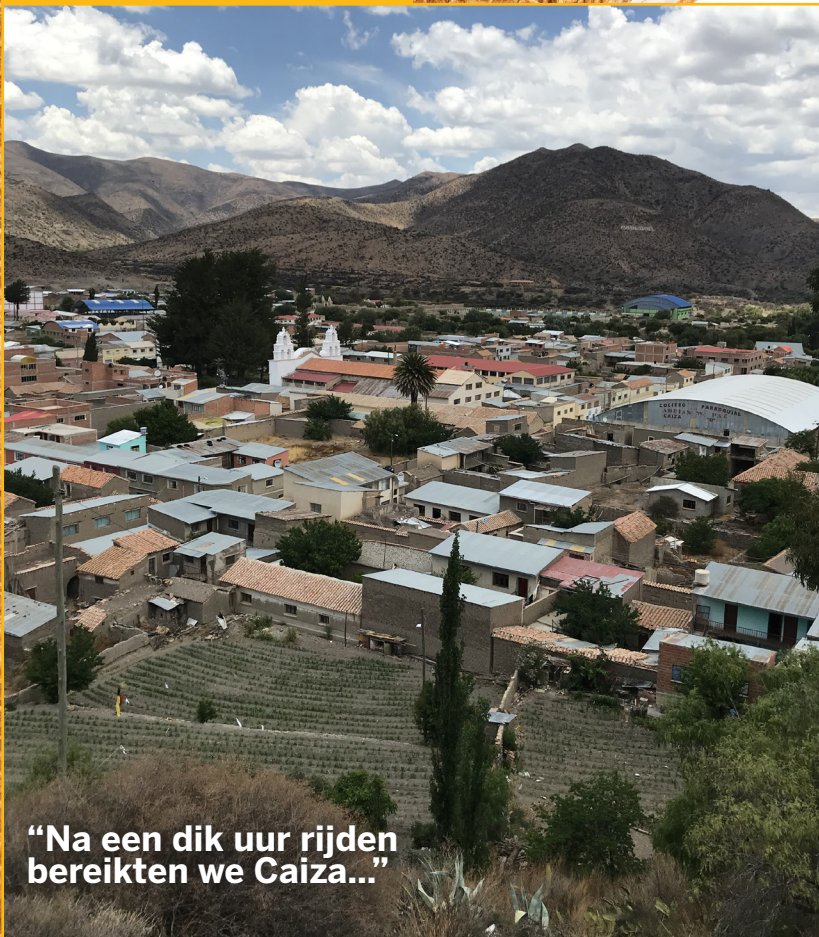
BELGIE(N)-BELGIQUE

S.O.S. CAIZA

43ste jaargang / N° 2 / juni 2019 driemaandelijks

Verantwoordelijke uitgever:

Lieve Marrannes Weimanstraat 58, 8377 Zuienkerke

**“Na een dik uur rijden
bereikten we Caiza...”**

Agiftekantoor: **8000 BRUGGE** Toelatingsnummer P209.039

VOORWOORD,

Een mens vindt alles dikwijls zo normaal: je stapt, je ziet, je ruikt, je steekt de handen uit de mouwen. Het lijkt allemaal zo simpel, zo gewoon!!
Pas als je iets mankeert, besef je hoe wonderbaar dit alles is. Hoe mooi het allemaal in elkaar steekt. Zo zat mijn rechterhand door een kleine breuk in het gips en ging ik gehandicapt door het leven. Dan merkte ik hoe dierbaar die hand was. Ik kreeg bewondering voor alles wat hij als vanzelfsprekend doet voor mij.
De rits van je mantel sluiten wordt een hele onderneming. En probeer maar eens je boterham te smeren, een appeltje te schillen of een sinaasappel van zijn pel te ontdoen.
De schotelvod uitwringen werd hem "uitdrukken" met de linkse hand. Je uit en aankleden gaat niet vlot. Met de auto geraak je niet meer weg.
Dat is misschien goed voor het klimaat maar ook fietsen kan niet meer. Zelfs tot in bed achtervolgde me de handicap: waar moet je die hand leggen om gemakkelijk in slaap te vallen. Kortom die hand werd een blok aan het been. Maar het moet gezegd...
Ik kreeg ook bewondering voor de enorme inspanning van de linkerhand die het gebrek van de andere wilde opvangen.
En hij deed zijn uiterste best.
Het beterde elke dag.
Hij werd steeds handelbaarder.
Zelfs kreeg ik dankzij mijn linker wat letters deftig op een papier. Als het nog wat langer geduurd had, zou hij de rechterhand misschien wel van de eerste positie verdreven hebben. Ik heb dus twee dingen geleerd. Eerst en vooral is het fantastisch dat wij kunnen lopen, fietsen, schrijven, de computer gebruiken enz... en ten tweede vindt een mens toch uiteindelijk een oplossing voor zijn probleem en past hij zich zo goed mogelijk aan.

VERVOLG REISVERSLAG JASPER: BEZOEK AAN CAIZA...

> Na de tocht in de zoutvlakte van Uyuni vertrokken we de volgende ochtend naar Caiza. Hiervoor moesten we de bus nemen richting Potosi. Er werd heel regelmatig halt gehouden omdat er langs de weg mensen stonden die meewilden. Het is niet zoals bij ons dat er bushaltes zijn. Plots duiken er langs de weg mensen op die beladen zijn met zakken en te kennen geven dat zij de bus op willen. Dan wordt er halt gehouden. Zij stappen op en blijven gewoon vooraan staan. Tegen de middag werden we door de chauffeur verwittigd dat we aan het station van Potosi aankwamen. We hadden dit per mail wel gecommuniceerd aan de padre maar het was toch wat bang afwachten om te zien of hij er zou staan. Bovendien hadden we geen idee hoe de man er zou uitzien. Gelukkig vielen wij veel meer op dan hij en kwam er een man die voor een padre kon doorgaan enthousiast onze richting uit. Onze rugzakken verdwenen in de jeep en we reden naar Caiza. Toen we de opvangbekkens passeerden waar de mineralen ontgonnen werden, werd ons meteen duidelijk dat de padre de vervuilende mijnbouw verafschuwde. Na een dik uur rijden bereikten we Caiza. Het was er warm en het had al een hele tijd niet meer geregend. De waterbekkens lagen bijna droog. Ook de rivier stond zonder water. We werden verwelkomd en naar onze kamers geleid. Maar veel rust stond er niet op het programma. We kregen meteen een rondleiding in de parochie en we namen een kijkje in de internaten. Op de parochie kwamen we in een donkere (nog warmere) ruimte waar twee oudere dames enthousiast broden aan het bakken waren.

Het gebeurde op een zeer ambachtelijke wijze en de geur was heerlijk. Hier werden de broden voor de volgende dag gebakken voor de hele parochie. Trots vertelde de padre ons dat de oude ambachtelijke oven weldra vervangen zou worden door een modernere versie. We kregen ook de voorraadkamers te zien die echter bijna leeg waren gezien het schooljaar op zijn einde liep. Tegen het begin van het nieuwe schooljaar zal de voorraad weer aangegroeid zijn met meel, rijst... die men vanuit Argentinië aanvoert. Op de parochie zagen we nog de nieuwe wastafels die net waren afgewerkt. Alles werd er in gereedheid gebracht om het volgende schooljaar een aantal leerlingen daar te laten overnachten. Aan de binnenplaats bevond zich ook een groot lokaal met tekeningen die allerlei situaties in beeld brachten. Die moesten de mensen duidelijk maken hoe zij op een goede manier konden samenleven. Dan bezochten wij het meisjesinternaat. De keuken daar deed mij denken aan de kookegelegenheid op een scoutskamp, zo primitief. We bekeken de slaapzalen en de aparte kamers waar de meisje die het te bont gemaakt hadden enkele nachten moesten doorbrengen. De padre leidde ons naar de waterpompen buiten om te tonen dat er op dat moment geen stromend water meer beschikbaar was in de gebouwen. Alles werd dus handmatig opgepompt.

De Walipina of tuin die een stukje in de grond zit, brengt een groenteoogst. De overkapping was kapot en is hersteld. Dan ging de tocht naar het jongensinternaat. De schooltijd was intussen gedaan waardoor we overal groepjes leerlingen tegen kwamen die onderweg waren naar hun verblijf. Allen groetten de padre zeer beleefd. Sommigen loerden vanuit hun kamers naar ons, vreemde bezoekers.

We passeerden langs het college. In de computerklas staan een rij laptops geschonken door de overheid. De leerlingen leren er Word en Excel.

Voor de externen naar huis gaan krijgen ze nog wat rijst of quinoa te eten. De directeur bood ons ook een kom aan. Zo zaten we samen met de leerlingen. Praten werd moeilijk want zij spreken weinig Engels. Dat kan moeilijk anders omdat ook hun leerkrachten die taal niet machtig zijn.

[de computerklas]

[het bakken van brood]

De avond brachten we door in de tuin van Lieve. Daar zat ze telkens het weer het toeliet en ze plantte er struiken en bloemen. Het is er heel gezellig en schaduwrijk als het warm is. Samen met de twee padre's aten we hier nog een klein avondmaal om dan na een vermoeiende dag in ons bed te kruipen. Tegen negen uur is het hier bedtijd. We keken uit om de volgende morgen een douche te kunnen nemen, maar blijkbaar was er geen afvoer te vinden in onze douche. Al snel liep de badkamer onder waardoor we wijselijk beslisten om ons vanaf dan kort te verfrissen aan de lavabo. Misschien ook niet zo slecht in tijden van watertekort.

Na het ontbijt stapten we naar het college waar we plechtig ontvangen werden. Onderweg kwamen de dorpsbewoners ons hartelijk groeten. Wat ze precies zegden, verstonden we niet. Maar ze waren alleszins zeer enthousiast om twee Belgen te verwelkomen in hun dorp. We gingen de poort binnen waar de leerlingen in lange rijen opgesteld stonden. De fanfare speelde er duchtig op los. Juist voor de leerlingen dicht tegen het podium aan stonden vijf stoelen. Deze waren voor ons, de twee padrés en de directeur. De leerlingen begroetten ons in koor waarna een aantal toespraken volgden.

Uiteindelijk deed men ons teken dat we op het podium verwacht werden. Als blijk van welkom kregen we confetti op het hoofd en werden er kransen rond onze nek gehangen met groenten en fruit. Toen er een leerling met een grote watermeloen afkwam, zag je de omstaanders toch even glimlachen. Er hangt werkelijk een hele last aan je hals en de koorden snijden behoorlijk in je vel. Ook wij moesten nu een dankwoordje tot de leerlingen en leerkrachten richten. Dat werd moeilijk: wij kennen geen Spaans en verwoordden onze gevoelens in het Engels. De padre vertaalde in het Spaans maar hij kent eigenlijk heel weinig Engels. Wat hij dus gezegd heeft, daar hebben wij het raden naar. Wij hadden ze succes gewenst met de aankomende examens, en we vermoedden dat de boodschap van de padre naar de leerlingen iets gelijkaardigs zal geweest zijn. Daarna gingen wij naar een lokaal om met alle leerkrachten de vulkanensoep te verorberen: soep met een gloeiende steen in. Een leerkracht sprak ons nog toe in gebrekkig Engels.

Tegen de middag nam de padre ons mee terug naar Potosi. We zouden er met hem een bespreking volgen over de restauratiewerken aan een prachtige kerk. Na de maaltijd zouden we dan de mijnen van Potosi bezoeken.

[de goede groenteoogst van de tuin bij het college]

UIT HET DAGBOEK VAN DE PADRE,

22 april

Eindelijk ben ik terug van mijn bezoeken aan de kleine gehuchten die tot de parochie Caiza behoren. Elk jaar in de Goede Week ga ik eens langs die dorpjes. Ik ben nu wel erg moe maar ook heel gelukkig want het deed deugd om weer samen te zijn met de bewoners. Dan merk je hoe zij veranderd zijn. Ze organiseren zich, staan op hun rechten en ze laten zich niet meer doen. Samen hebben we gekeken hoe we hun problemen het best konden oplossen. Ze kampen met migratie: veel mensen trekken weg uit die kleine wooneenheden. Ook de natuurrampen maken het de bewoners moeilijk: veel regen, felle hagelbuien, vorst.... Er zijn wel projecten waarmee de regering de mensen helpt maar die bereiken de kleine gehuchten niet. De mensen willen dan persoonlijk hun noden gaan uitleggen aan de overheidsinstantie. Daarvoor moeten ze naar La Paz. Woensdag zal ik enkele bewoners daarheen vergezellen. We zullen er een bezoek brengen aan de verantwoordelijke ambtenaren en vragen of ook de kleinere gemeenschappen in de geplande projecten betrokken kunnen worden. Vrijdag kom ik dan terug naar Caiza voor een vergadering met de ouders van de ouderraad van het college. We zullen kijken hoe wij versterking kunnen aanbrengen in de rivier om zo de schade aan de collegemuur te beperken als het nog eens fel regent.

Maar morgen reis ik eerst naar Cochabamba om de bijeenkomst van de Boliviaanse priesters voor te bereiden. Van 1 tot 4 juli komen wij met 600 priesters van ons bisdom samen in Camiri (Zuid-Bolivia). De volgende drie jaar ben ik als vicepresident verantwoordelijk voor de nationale vereniging van diocesane priesters.

19 mei

De voorbije dagen was ik veel onderweg buiten Caiza. Nu heb ik eindelijk een momentje om mij eens te zetten en te antwoorden op jullie herhaalde vragen. Ik stuur jullie het overzicht van de rekeningen tot 15 mei.

Je zal merken dat er tegenover vorige jaren heel wat veranderd is. Dat komt door:

1. Het gemeentebestuur betaalt tot 10 december 2019 (= einde van het schooljaar) twee werknemers namelijk één kokkin voor het meisjesinternaat en één voor het jongensinternaat. Dat komt overeen met 60.000 bolivianos (ongeveer €7732). Maar enkele dagen terug heeft de overheid de lonen opnieuw verhoogd en moeten deze met terugwerkende kracht tot januari betaald worden. En in de eerste maanden betaalde niet de gemeente maar wij.
2. Wij betalen vier werkkrachten
  - Nelly Colque Ramirez die het parochiehuis en de keuken schoonmaakt/onderhoudt
  - Marcelina Colque Muruchi die kookt in het jongensinternaat
  - Marcelina Condori Aica die helpt in de bakkerij
  - Demetrio Aguillar Huaranca die werkt als tuinier.

De kostprijs voor deze vier werknemers bedraagt ongeveer 240.000bolivianos (€31000). Wij betalen onze werknemers via "Pastorial Social" (n.v.d.r uitleg zie ons vorig nummer). Het bisdom zelf betaalt dus niets. Wij gebruiken enkel de diensten van het bisdom en moeten daarvoor ook een kleine bijdrage betalen.

3. Onderhoud van de infrastructuur

Daar we geen metselaar, chauffeur, lasser, schrijnwerker, boekhouder meer hebben, moeten wij iemand contacteren om bvb. banken te herstellen, dakbedekking te vernieuwen, deuren te herstellen, problemen met de elektriciteit op te lossen... enz. We betalen met "bonos" (een soort voucher). Uiteraard wordt er altijd een bestek gevraagd.

4. Toesturen van geld

We kregen vanuit Duitsland wat geld toegestuurd. We kunnen dus nog even verder. Er doen hier heel wat geruchten de ronde dat er problemen zouden komen voor de Boliviaanse munt. Dus kan het geld ondertussen beter op een Belgische rekening blijven staan.

NOG ENKELE WEETJES UIT CAIZA,

Padre Julián en de plaatselijke equipe samen met de ouders hebben zowel bij de nationale als bij de plaatselijke overheid gelobbyd om voedsel te krijgen voor de internaten. Hun langdurig werk is beloond.

Van de gemeente Caiza D ontvingen ze eind april volgende goederen:

- chocoladepoeder	blikken van 2 kg.	33
- suiker	zakken van 46 kg.	8
- volle rijst	zakken van 46 kg.	12
- pasta	zakken van 22,7 kg.	16
- linzen	kilo	92
- wit tarwemeel	zakken van 50 kg.	14
- kikkererwt	kilo	46
- olie	blikken van 20 liter	7
	blikken van 7 liter	7

Van de nationale overheid kwam er in mei een eerste levering van droge voeding en olie.

- wit tarwemeel	zakken van 50 kg.	17
- volle rijst	zakken van 46 kg.	16
- suiker	zakken van 46 kg.	11
- plantaardige olie	blikken van 4,5 liter	44
- pasta	zakken van 22,7 kg.	31

Al deze goederen zijn niet voldoende om de meer dan 200 internen te voeden. Ze zijn uiteraard heel welkom en besparen ons heel wat uitgaven.

Ander goed nieuws voor de voedselvoorziening van de internaten is de goede groent oogst van de tuin bij het college.

[Goede week in Toropalco]

[goed nieuws voor de voedselvoorziening van de internaten]

[8 bekens voor het Colegio Pablo VI uit Caiza]

Op een sportmanifestatie in Tuctapari wist het Colegio Pablo VI uit Caiza 8 bekens binnen te halen. Van 11 tot 14 juni vinden de volgende sportactiviteiten in Caiza plaats. Men verwacht er tot 1000 deelnemers en het college hoopt opnieuw enkele klinkende overwinningen te halen.

24 augustus 2019

SFEERVOLLE BOERENMARKT NIEUWMUNSTER

T.V.V. SOS CAÏZA.

Op zaterdag 24 augustus is er na de middag weer boerenmarkt in Nieuwmunster. Het is er altijd een gezellige bedoening. Er staan heel wat kraampjes met allerlei lekkernijen. Wij verkopen er garnaalkroketten ten voordele van Caiza. Wie nog niets in zijn agenda staan heeft, moet maar eens komen kijken. Het is er best gezellig.

GEIRNOARSVOECAIZA

Ook dit jaar doen we mee met de warmste week.

We maken weer garnaalkroketten. Ze kosten €15 voor 4 stuks.

Je kan er bestellen tot 15 oktober via mail: mieke.marrannes@telenet.be of lieve.marrannes@telenet.be of telefonisch (Mieke, 050 41 72 25 of Lieve, 050 31 94 93) en je stort het bedrag op Rek. BE60 7380 3768 9370 van het St.-Bartholomeuskoor Nieuwmunster (helpt bij de organisatie) en je vermeldt het aantal bakjes. Voor de levering nemen we wel contact.

WIE HELPT ONS???????

Wij zoeken mensen die ons willen helpen met het pellen van de garnalen én het maken van de kroketten.

In het weekend van 10 en 11 augustus hebben we een eerste sessie en in het weekend van 21 en 22 september is er een tweede beurt. We pellen op zaterdag (9u-ongeveer 12 u). En we maken de kroketten op zondagmorgen (9u-12u). De locatie delen we nog mee. Kan je op de ene of andere dag een handje toesteken, dan geef je een seintje aan Lieve of Mieke. Mailadressen en telefoonnummers vind je hierboven. Hartelijk dank.

FINANCIËS ONZE ONTVANGSTEN,

Maart 2019

Adopties	€ 465,86
Studiebeurzen	€ 50,00
Gewone giften VI.	€637,21
Gewone giften Wal.	€ 1.096,40
TOTAAL	€ 2.249,47

April 2019

Adopties	€ 801,93
Studiebeurzen	€ 50,00
Gewone giften VI.	€ 1.011,14
Gewone giften Wal.	€ 1.451,42
Warmste Week	€226,00
TOTAAL	€ 3.540,49

Mei 2019

Adopties	€ 391,72
Studiebeurzen	€ 100,00
Gewone giften VI.	€ 13.205,14
Gewone giften Wal.	€ 2.093,40
TOTAAL	€ 15.790,26

Stortingen voor Caiza,

Zou het mogelijk zijn om je NN-nummer door te geven. Dat zou een grote hulp zijn bij het opmaken van de attesten. De fiscus neemt die de giften dan automatisch op in de belastingbrief. Je kan dit mailen naar mark.makelberge@telenet.be. Bedankt!!

Wie slechts voor een gedeelte van zijn storting een attest verlangt, zou dit ook moeten melden alsook wie helemaal geen attest wenst.

Sommigen van jullie storten via een doorlopende opdracht al jaren geld voor Caiza. Waarvoor hartelijk dank want dankzij jouw bijdrage hebben al heel wat jongeren kunnen studeren, is er heel wat gebouwd, vernieuwd en hersteld. Kortom, zo kan het werk in Caiza verdergezet worden.

Bij de overgang van frank naar euro (2002) zijn die bedragen aangepast. Dit zijn soms oneffen bedragen. Bijvoorbeeld: 500 Bef = 12,39 euro, 1000 Bef = 24,78 euro. Een effen getal (afgerond naar het volgend 5 of 10-tal) is gewoon gemakkelijker bij het verwerken. Misschien is het voor je mogelijk om dat eens na te kijken en wat bij te werken???? Dank.

**HUWELIJKEN – DOOPSELS
VERJAARDAGEN...**
**Deel uw vreugde
met onze Boliviaanse vrienden**

Stel je vrienden een origineel
en sympathiek geschenk voor:

een storting voor S.O.S. Caiza
BE57 4727 0698 0135
Hoeksam 15, 8377 Zuienkerke
Tel.: 050 41 72 25

Wij bezorgen ze een fiscaal attest
voor iedere gift van € 40 of meer.

Wil je ons tijdschriftje S.O.S. Caiza via email ontvangen,
stuur ons een mailtje.
mark.makelberge@telenet.be (secretaris-schatbewaarder)
lieve.marrannes@telenet.be (verantw. uitgever S.O.S. Caiza)

S.O.S. CAÏZA vzw

REKENINGNUMMERS:

IBAN nummer
BE57 4727 0698 0135
BE24 0000 1234 2238

BIC code (enkel voor het buitenland)
KREDBEBB
BPOTBEB1